

GNO - Có người đang hỏi tôi: Người tu có biết buồn không? Lúc này tôi mỉm cười đáp: Buồn chứ, có khi buồn rồi rồi đi chớ! Rồi người hỏi: Buồn vậy sao vẫn tu? Tôi trả lời: Nhưng dù sao vui vẫn nhiều hơn buồn.

Phát khởi tâm Bề-đề rất khó, nhưng để giữ được tâm Bề-đề còn khó gấp bội phần - như mình hiểu

Đuổi bắt vọng, tu là phải nương theo thuyết bát nhã tận thân, tận thân phải đi lên mà đi, nhưng cũng đâu phải vì vậy mà không có bản bè, huynh đệ; sống trong vòng đời dài của thế gian thì làm sao không liên đới tới mọi người xung quanh được. Có qua lại đó là quy luật muôn đời, nhưng đi qua lại trong yên bình và kết thúc mọi quan hệ trong bình yên, để còn lưu giữ những hình ảnh đẹp niêm để gặp gỡ nhau thì lại cần là một văn đức và nhân cách sống, tận cách đối đãi của một con người hay nói đúng hơn là tận duy nhân thức cá nhân và xã hội của mọi người.

Thức thức cho thấy rằng anh em trong một nhà cùng cha mẹ sinh ra mà có đôi khi không thuận theo, còn cãi cọ tranh giành hơn thua với nhau huống gì người mà con người ta đang "tự lập thân mình". Là con năm cha bảy mẹ, dân tộc xưa cùng với nhau thì không lẽ nào lại không có xảy ra chuyện xích mích. Lại như chén bát úp trong sóng với nhau đều được phân chia tận lợi rồi đều vậy mà còn có lúc va vào nhau rồi bị sứt mẻ, còn có thể vỡ, vỡ thì người với người sống cùng nhau thì làm sao không đến chuyện "cơm không lành canh không ngọt được..."?

"Nhân vô thập toàn" - đời này thì ai cũng biết nhưng mọi ai chấp nhận sai lầm của nhau, như cớ như, xây dựng, giúp đỡ nhau để cùng phát triển, hoàn thiện đâu. Không phải bản chất của con người là xa nhau xa những cái xấu và tất nhiên tận tận trong cùng một con người, quan trọng là con người đó tận duy nhân thức nào và cuộc sống và mọi người mà thôi.

Vì vậy, không thể để cho "tội..." hay "b..." gì cả, ăn thua là người bản thân mọi người mà ra. Vì ta dùng những nhãn để nhìn và phán xét mọi việc nên có cái nhìn không khách quan với hiện thực - tất đó đều đến những cái nhìn sai lệch và cuối cùng là đến đến hành vi sai lầm. Trong kinh Pháp hoa, Đức Phật cũng có nói với viên minh châu trong ché áo của gã cùng tử, viên minh châu này để cho Phật tánh vậy, mọi người đều có, nhưng do chướng ngại nên chân đức nó nên mọi người có nhưng không vô minh và người mất trí.

Chúng ta cứ mãi miết rong ruổi theo cớ nh trợn bên ngoài mà quên đi bên tâm của mình. Ta cứ chạy theo tài, sức, danh, thù, thù mà quên ngẫm ngẫm lại mình đang đứng ở đâu bên bên bệ sanh tử. Giữa những thăng trầm ta cứ mãi trôi nổi với nó. Mãi trôi nổi với những đi u tị ng hèn thua, những ghét ganh, tị hiềm. Ta như con cá ngoi ngóp trong lòng đời dằn vặt, lo lắng và bị vùi vùi bị nghiền nát và vùi dập đến nỗi.

Tất nhiên, quan trọng là ta nhìn nhận và nhìn thấy thế nào để ngày mai hoàn thiện hơn, làm như thế nào để lúc hoàng hôn buông ta cảm thấy rằng ngày hôm nay ta đã sống tốt hơn ngày hôm qua, rồi sống tốt hơn nữa với bên thân nhân ngày mai tôi sẽ sống tốt hơn ngày hôm nay. Để rồi, khi mặt sáng thức dậy, ta thấy hào hứng câu:

Cảm ơn đời vì mai thêm ngày nữa để yêu thêm ngày

Tu là cái phúc, là tài bảo danh lợi, là xui ly phiền não, là có quá nhiều điều để nói và chữa.

Những mặt chữ TU viết hoa mà y ai làm được, đó là căn bản chung của chúng sanh vậy. "Nhất niên Phất tử tiển, nhị niên Phất thăng thiên, tam niên Phất nhập dĩ t", có phải vậy chăng? Mà nếu đi u thì ai nói gì cũng được, ai là cũng không dám giận, ai trách oan cũng không dám hận. Những qua mặt thế gian, ai nói câu nào là trêu đùa là liên câu khác cay nghiệt hơn, cứ làm cho người khác đau hơn. Ta đã vô tình nuôi lớn cái TA, vô tình để cho cái bên ngã nó bành trướng và cuối cùng nó đã quay lại hại ta.

Và cũng bởi rằng: "Lời nói không là dao, sao cắt lòng đau nhói/ Lời nói không là khói, sao mặt lại cay cay/ Lời nói không là mây, mà đưa ta xa mãi..", để rồi ai chịu không nổi những chuyện duyên phận thì tự "bớt" vậy.

Khi phát tâm xuất gia thì mang theo biết bao nhiêu chí nguyện, mục tiêu; rồi thì như với lòng mình sống sống vượt qua mọi thử thách và cảm động của cuộc đời. Những mà y ai nghĩ rằng mình đã dàng bề đánh gục chế ngự được ba lực nói. Bởi vậy, để với mãi với những bước đi trên con đường mà mình đã chọn thì lẽ dĩ nhiên bên thân mình những cái phiền phức và lòng tin nơi đạo pháp, giữ nguyên với tâm xuất gia, không bao giờ để cho nó phiền phức thì thôi, lui sụt.

Cũng để nói: "Nếu giữ nguyên cái tâm ban đầu khi xuất gia thì các vị đã thành Phất cớ rồi". Thuyết vậy, mà y ai như để mình đã từng phát nguyện ra sao trước mặt Phật và chư Tăng, những để tâm ta từng đồng mãnh liệt mục đích nào khi từ bỏ mẹ cha trên nhà đi tu... Cho nên nói phát khởi tâm Bề-đề rất khó, những để giữ được tâm Bề-đề còn khó gấp bội phần.

Ta cố gắng thoát ra khỏi biên ái, thoát ra khỏi vòng sanh tử luân hồi, sợ rằng bước qua ba cõi sáu đường..., nhưng ta đã thất bại thoát được chỉ khi vẫn còn hồn thua với những điếu u tiên. Vẫn còn sân giận với những gì trái ý ta, ta ngập lún trong phiền não và ô nhiễm đau khổ cho riêng mình, vậy thì "ngày qua tháng lại vẫn hoàn không". Cho nên chuyển hoá thân tâm đó là điếu quan trọng, nhưng làm như thế nào cái đó mới là điếu đáng để nói.

Nên chăng, ta hãy bỏ ngoài tai tất cả những câu nói có ý hay vô tình làm ta đau lòng, hãy tha thứ cho kẻ làm cho ta giận đã gây cho ta và cũng hãy tha thứ cho kẻ làm cho ta chính ta vậy.

Hãy im lặng khi có những điếu bất như ý xảy ra với ta cũng như với người.

Hãy lùi lại một bước để nhìn rõ mọi việc và nếu như cảm thấy chưa đủ thì nên lùi thêm đôi bước để quan sát toàn diện hơn.

Hãy để cõi lòng ta lên tiên những hãy để lý trí của ta phán xét mọi việc, đừng để ta sợ hãi còn thấy kiêu căng trong lòng một chút khi một sự việc không tốt đẹp đến với ta. Và đừng một lúc nào đó ta sẽ bình thản đón nhận tất cả mọi sự dù tốt hay xấu.

Hãy vượt qua, vượt và từ bỏ hơn. Một chút thời gian cũng có thể thay đổi cả thế giới ta đang sống.

Đừng tự mình tìm kiếm buồn bực để nói và ý nghĩ của người khác với mình, đừng nuôi lòng sợ hãi quan và tự ti trong ta. Hãy cố gắng làm sao để mỗi ngày trôi qua đẹp với ta là một ngày có ý nghĩa, để ta không cảm thấy hối hận - ít ra là với chính bản thân mình và để khi ta trở về với cát bụi, ta sẽ không còn điếu gì phải hối tiếc...

"Phấn quan thế kìa", đó là điếu đầu tiên mà mọi người xuất gia chúng ta cần phải làm và là việc làm suốt cuộc đời. Nên chăng lấy tấm gương của Đức Ma Tỳ Sô, quay mặt vào vách đá suốt chín năm ròng làm bài học cho chính mình. Có như vậy, ta mới có thể tiến bước trên lộ trình vô bờ bến được.

Nếu gặp dòng sông tiếp nối, dòng sông là đang đi lùi so với thiên nhiên, thì trên con đường vượt biển giác dòng sông là để vượt biển dài hơn trên con đường giác ngộ và giải thoát.

Đức Phật đã dạy rằng: "Đức Phật chánh pháp ta còn phải bỏ huynh nữa là phi pháp". Vì các pháp sanh ra rồi cũng sẽ hoại diệt và rằng: "sông ái dài muôn dặm, biển mê sóng vùn tùm", nên đi u cớp bách nhứt là: Gate, gate, paragate, parasamgate (vượt qua, vượt qua, vượt qua bên kia, vượt qua hoàn toàn). Tu giác sẽ sinh ra thế đó...

Ngọc Lâm

Nguồn: <http://giacngo.vn/phatgiaotuoitre/2015/03/09/16F440/>